အခွန်ပြန်အမ်းငွေ(Tax Refund)

❖ အခွန်ထမ်းက ပေးဆောင်ခဲ့သောအခွန်သည် အမှန်ပေးဆောင်ရမည့်အခွန် ထက်ပိုနေလျှင် ပြန်အမ်းငွေပေါ်ပေါက်ပါသည်။

ပြန်အမ်းငွေတောင်းခံပိုင်ခွင့်ရှိသည့် အခြေအနေများ

❖ အခွန်ထမ်းတစ်ဦးအနေဖြင့် အောက်ပါအခြေအနေတစ်ရပ်ရပ်တွင် ပြန်အမ်းငွေတောင်းခံခွင့်ရှိမည်ဖြစ်ပါသည်-

- ➢ မှားယွင်းတွက်ချက်ပေးဆောင်ခဲ့ခြင်းအပါအဝင် မူလစည်းကြပ်မှုသည် မှန်ကန်မှုမရှိကြောင်း စိစစ်တွေ့ရှိရခြင်းကြောင့်ဖြစ်စေ၊ ပြင်ဆင်စည်းကြပ်မှုအရဖြစ်စေ၊ အယူခံအမှုကြောင့်ဖြစ်စေ၊ အခွန်ပိုမိုပေးဆောင်ခဲ့ကြောင်း ပေါ်ပေါက်ခြင်း။
- ➢ စီမံကိန်းနှင့်ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာနသည် ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် အမိန့်ကြော်ငြာစာထုတ်ပြန်သတ်မှတ်ထားသော စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများအတွက်-
  - ▪ နိုင်ငံတော်ကရယူသည့် (Grant Aid) တို့ဖြင့် ဆောင်ရွက်သော ကုမ္ပဏီများ၊ အကြံပေးများ၊ ဝန်ဆောင်မှု ဆောင်ရွက်သူများအားလုံးကို အခွန်ကင်းလွတ်ခွင့်ပြုထားသော်လည်း ဝင်ငွေခွန်၊ ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်များ ပေးဆောင်ခဲ့ခြင်း၊
  - ▪ နိုင်ငံတော်ကရယူသည့် (Concessional Loan) တို့ဖြင့် ဆောင်ရွက်သော ကုမ္ပဏီများ၊ အကြံပေးများ၊ ဝန်ဆောင်မှု ဆောင်ရွက်သူများအားလုံးကို ဝင်ငွေခွန်ကင်းလွတ်ခွင့်ပြုထားသော်လည်း ဝင်ငွေခွန် ပေးဆောင်ခဲ့ခြင်း။

➢ **ဝင်ငွေခွန်ဖြစ်ပါက**

- ▪ သုံးလတစ်ကြိမ်ဖြစ်စေ၊ အခြေပစ္စည်းမှ မြတ်စွန်းငွေအတွက် ခန့်မှန်းတွက်ချက်မှုအရဖြစ်စေ၊ ပို့ကုန်တင်ပို့မှု/ သွင်းကုန်တင်သွင်းမှုအပေါ်တွင်ဖြစ်စေ၊ ပင်ရင်းမှ နုတ်ယူပေးသွင်းငွေအဖြစ်ဖြစ်စေ ပေးဆောင်ခဲ့သည့် ဝင်ငွေခွန်သည် စည်းကြပ်မှုအရကျသင့်သည့်ဝင်ငွေခွန်ထက်ပိုမိုခြင်း၊
- ▪ ပြည်တွင်းထုတ်လုပ်မှုကိုအခြေခံသည့် အသစ်ထူထောင်သော အသေးစား၊ အငယ်စားနှင့် အလတ်စား စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ၊ အိမ်တွင်းစက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်းများ သို့မဟုတ် အသေးစားစက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်းများက လုပ်ငန်းစတင်သည့်နှစ်အပါအဝင်တစ်ဆက်တည်း သုံးနှစ်ကာလအတွင်း နှစ်စဉ်ပြဋ္ဌာန်းသည့် ပြည်ထောင်စု၏ အခွန်အကောက်ဥပဒေဖြင့် သတ်မှတ်ကင်းလွတ်ခွင့်ပြုသည့် အသားတင်အမြတ်ဝင်ငွေထက် မကျော်ဘဲ ဝင်ငွေခွန်ပေးဆောင် ခဲ့ခြင်း၊
- ▪ MIC Law အရ ဝင်ငွေခွန်ကင်းလွတ်ခွင့်ရရှိထားသည့် ကာလအတွက် ဝင်ငွေခွန်ပေးဆောင်ခဲ့ခြင်း၊

➢ **ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်ဖြစ်ပါက**

- ▪ ပြည်ပပို့ကုန်လုပ်ငန်းများအတွက် လစဉ်ပေးဆောင်ခဲ့သည့် ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်အပါအဝင် ကုန်စည်တင်ပို့ရန်အလို့ငှာ ကုန်စည်ကိုပြည်ပမှကိုယ်တိုင် တင်သွင်းစဉ်၊ ပြည်တွင်း၌ အခြားပုဂ္ဂိုလ်များထံမှဝယ်ယူစဉ် ပေးဆောင်ခဲ့သည့် ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်သည် ပြည်ပသို့ ကုန်စည်တင်ပို့ရောင်းချခြင်းအတွက် ကျသင့်ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်ထက်ပိုမိုခြင်း၊
- ▪ အခြားလုပ်ငန်းများဖြစ်ပါက ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂ အရ လစဉ်ပေးဆောင်ခဲ့သည့် ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်သည် စည်းကြပ်မှုအရ ကျသင့်အခွန်ထက်ပိုမိုခြင်း၊
- ▪ အပြန်အလှန်အခွင့်အရေးမူအရ ကျင့်သုံးသော မြန်မာနိုင်ငံအခြေစိုက် နိုင်ငံခြားသံရုံးများ၊ သံတမန်များနှင့် သံရုံးဝန်ထမ်းများက ပေးဆောင် ခဲ့သည့် ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်များကို နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာနမှ တစ်ဆင့် တောင်းခံခြင်း၊
- ▪ နှစ်စဉ်ပြဋ္ဌာန်းသည့် ပြည်ထောင်စု၏အခွန်အကောက်ဥပဒေအရ ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန် မကျသင့်သည့် ကုန်စည်များ၊ ဝန်ဆောင်မှုများ နှင့်စပ်လျဉ်း၍ သက်ဆိုင်ရာနှစ်အတွင်း ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန် ပေးဆောင်ခဲ့ခြင်း၊

➢ **အထူးကုန်စည်ခွန်ဖြစ်ပါက**

- ▪ အထူးကုန်စည်ခွန်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၈ အရ လစဉ်ဖြစ်စေ၊ အခြားသတ်မှတ်ကာလအတွင်းဖြစ်စေ ပေးဆောင်ခဲ့သည့် အထူးကုန်စည်ခွန်သည် စည်းကြပ်မှုအရ ကျသင့်အခွန်ထက်ပိုမိုခြင်း၊
- ▪ အထူးကုန်စည်ခွန်မကျသင့်သည့် ကုန်စည်များအတွက် အထူးကုန်စည်ခွန် ပေးဆောင်ခဲ့ခြင်း၊

ပြန်အမ်းငွေပေါ်ပေါက်ကြောင်း အကြောင်းကြားခြင်း

- ➢ အခွန်ထမ်းကအထောက်အထားဖြင့် တင်ပြလျှင်၊
- ➢ အကောက်ခွန်ဦးစီးဌာနက အကြောင်းကြားလျှင်၊
- ➢ စည်းကြပ်သည့် မြို့နယ်အခွန်ဦးစီးဌာနမှူး သို့မဟုတ် တာဝန်ခံအရာရှိက စိစစ်တွေ့ရှိလျှင်၊
- ➢ ဆိုင်ရာမြို့နယ်အခွန်ဦးစီးဌာနမှူး (သို့မဟုတ်) တာဝန်ခံအရာရှိက ပြန်အမ်းငွေပေါ်ပေါက်ကြောင်း အခွန်ထမ်းထံသို့ အကြောင်းကြားမည် ဖြစ်ပါသည်။

ပြန်အမ်းငွေထုတ်ပေးနိုင်ရန် ခုနှိမ်ရမည့်အစီအစဉ်

❖ အခွန်ပြန်အမ်းငွေပေါ်ပေါက်ပါက အဆိုပါပြန်အမ်းငွေကို အောက်ပါအတိုင်း ခုနှိမ်ရမည်ဖြစ်ပါသည်-

- ➢ ဝင်ငွေနှစ်တွင် ပေါ်ပေါက်သည့် စည်းကြပ်တောင်းခံငွေအရပ်ရပ်၊ အတိုး၊ ဒဏ်ကြေးငွေတို့ကို ဦးစွာခုနှိမ်ရမည်ဖြစ်ပါသည်၊
- ➢ ပြန်အမ်းငွေဆက်လက်ကျန်ရှိနေသေးပါက-
  - ▪ **ဝင်ငွေခွန်ဖြစ်လျှင်** ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်၊ အထူးကုန်စည်ခွန် စည်းကြပ်တောင်းခံငွေ၊ အတိုး၊ ဒဏ်ကြေးငွေ စသည့်အစီအစဉ်ဖြင့် ဆက်လက်ခုနှိမ်ရမည် ဖြစ်ပါသည်၊
  - ▪ **ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်ဖြစ်လျှင်** ဝင်ငွေခွန်၊ အထူးကုန်စည်ခွန် စည်းကြပ်တောင်းခံငွေ၊ အတိုး၊ ဒဏ်ကြေးငွေ စသည့်အစီအစဉ်ဖြင့် ဆက်လက်ခုနှိမ်ရမည် ဖြစ်ပါသည်၊
  - ▪ **အထူးကုန်စည်ခွန်ဖြစ်လျှင်** ဝင်ငွေခွန်၊ ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန် စည်းကြပ်တောင်းခံငွေ၊ အတိုး၊ ဒဏ်ကြေးငွေ စသည့်အစီအစဉ်ဖြင့် ဆက်လက်ခုနှိမ်ရမည် ဖြစ်ပါသည်၊
- ➢ **ခုနှိမ်ပြီးဆက်လက်ကျန်ရှိပါက** ပြန်အမ်းငွေပေါ်ပေါက်ကြောင်း အတည်ပြုသည့်နေ့နှင့် သက်ဆိုင်သည့်လကုန်ဆုံးပြီး လာမည့် ၁၂ လအတွက် ထမ်းဆောင်ရမည့်အခွန် (ကြိုတင်ခွန်) အဖြစ် သတ်မှတ်ထားသည့် ဦးစားပေးအစီအစဉ်ဖြင့် ဆက်လက်ခုနှိမ်ရမည် ဖြစ်ပါသည်၊
- ➢ အခွန်ထမ်းက ရရန်ရှိသည့် ပြန်အမ်းငွေနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ခုနှိမ်ရမည့် အစီအစဉ်အတိုင်းခုနှိမ်ပြီးနောက် ပြန်အမ်းငွေဆက်လက်ကျန်ရှိနေသေးပါက ကျန်ရှိသည့်ပမာဏအား ပြန်အမ်းငွေထုတ်ပေးမည် ဖြစ်ပါသည်။

လစာဝင်ငွေခွန်ပြန်အမ်းငွေနှင့်စပ်လျဉ်း၍

- လစာဝင်ငွေခွန် ပြန်အမ်းငွေတောင်းခံလိုသော အခွန်ထမ်းမှာအလုပ်မှ အငြိမ်းစားယူခြင်း၊ အလုပ်ထွက်ခြင်း၊ ပြည်ပသို့ထွက်ခွာခြင်းစသည့် လစာဝင်ငွေခွန် အခွန်ထမ်းမဟုတ်တော့သူ ဖြစ်ရပါမည်၊
- အခွန်ထမ်းအနေဖြင့် အခွန်ပြန်အမ်းငွေလျှောက်ထားရာတွင် လစာမှဝင်ငွေရရန်အကြောင်းမရှိတော့သဖြင့် လာမည့်၁၂လကာလအတွက် လစာဝင်ငွေခွန်ပေးဆောင်ရန် တာဝန်မရှိကြောင်း အထောက်အထားများ တင်ပြရမည်၊
- လစာဝင်ငွေခွန်ပြန်အမ်းငွေထုတ်ပေးရန်အတွက် အပြီးသတ်စည်းကြပ်ရန်လိုအပ်ပြီး ပေးရန်အခွန်နှင့် ဒဏ်ကြေးငွေများကို နုတ်ပယ်ရန်ဖြစ်ပါသည်။

ပြန်အမ်းငွေထုတ်ပေးနိုင်ရန် ကြိုတင်ခွန်အားတွက်ချက်ခြင်း

❖ လာမည့် ၁၂ လ အတွက် ကြိုတင်ခွန်တွက်ချက်ရာ၌ ဝင်ငွေခွန်၊ ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်၊ အထူးကုန်စည်ခွန် တို့၏ ပမာဏမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည်-

- ဝင်ငွေခွန်ဖြစ်ပါက ပြန်အမ်းငွေပေါ်ပေါက်ကြောင်း စိစစ်အတည်ပြုသည့် ဝင်ငွေနှစ်မတိုင်မီ ကပ်လျက်ရှိသော ပြီးခဲ့သည့်ဝင်ငွေနှစ်အတွက်ကျသင့်ခဲ့သည့် ဝင်ငွေခွန်ပမာဏမှ ယင်းဝင်ငွေနှစ်အတွက် ပင်ရင်းမှနုတ်ယူပေးသွင်းသည့် ဝင်ငွေခွန်နှင့် ကြိုတင်ဝင်ငွေခွန် ပမာဏတို့အား နုတ်ပယ်ပြီးနောက်ကျန်ရှိသည့် ဝင်ငွေခွန် ပမာဏ၊
- ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်ဖြစ်ပါက ပြန်အမ်းငွေပေါ်ပေါက်ကြောင်း စိစစ်အတည်ပြုသည့် ဘဏ္ဍာနှစ်မတိုင်မီ ကပ်လျက်ဘဏ္ဍာနှစ်အတွက် ကျသင့်ခဲ့သည့်အခွန်ပမာဏ၊
- အထူးကုန်စည်ခွန်ဖြစ်ပါက ပြန်အမ်းငွေပေါ်ပေါက်ကြောင်း စိစစ်အတည်ပြုသည့် ဘဏ္ဍာနှစ်မတိုင်မီ ကပ်လျက်ဘဏ္ဍာနှစ်အတွက် ကျသင့်ခဲ့သည့်အခွန်ပမာဏ။

အချိန်ကာလသတ်မှတ်ချက်

❖ အခွန်ထမ်းသည် အခွန်ပြန်အမ်းငွေကို စည်းကြပ်မှုနှင့်စပ်လျဉ်းသည့် သက်ဆိုင်ရာ အခွန်ကာလကုန်ဆုံးပြီး ခြောက်နှစ်အတွင်း ပြန်အမ်းငွေ တောင်းခံခွင့်ရှိပါသည်။

ပြန်အမ်းခြင်း

❖ အခွန်ထမ်းက ပိုမိုပေးသွင်းခဲ့သည့် ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်၊ ဝင်ငွေခွန်၊ အထူးကုန်စည်ခွန်တို့ကို ပြန်အမ်းရာတွင်-

- အခွန်ပြန်အမ်းငွေကို တည်ဆဲဥပဒေ၊ နည်းဥပဒေ၊ စည်းမျဉ်း၊ အမိန့်၊ ညွှန်ကြားချက်များနှင့်အညီ ပြန်အမ်းပေးမည်ဖြစ်ပါသည်။
- အခွန်ထမ်းပြည်သူများအနေဖြင့် အခွန်ပေးဆောင်ရာတွင်စည်းကြပ်မှုအရ ကျသင့်အခွန်ငွေထက်ပိုမို၍ ပေးဆောင်ခဲ့မှုများရှိနိုင်ပါသည်။ ပိုမိုပေးဆောင်ခဲ့သော အခွန်ငွေများနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ဆုံးရှုံးနစ်နာမှု မရှိစေရေးအတွက် အခွန်ထမ်းများအနေဖြင့် အခွန်ဆိုင်ရာအခွင့်အရေးဖြစ်သော ပြန်အမ်းငွေအား ခံစားရရှိစေရန် သတ်မှတ်ချက်များနှင့် ကိုက်ညီပါက သက်ဆိုင်ရာအခွန်ရုံးတွင် လျှောက်ထား၍ ထုတ်ယူနိုင်ပါကြောင်း အသိပေးအပ်ပါသည်။

ပြည်တွင်းအခွန်များဦးစီးဌာန

အသေးစိတ်သိရှိလိုပါက အခွန်ထမ်းဝန်ဆောင်မှုဗဟိုအဖွဲ့ရုံး (ရန်ကုန်) အမှတ်-၁၂၈/၁၃၂ (ဒုတိယထပ်နှင့်တတိယထပ်)၊ ပန်းဆိုးတန်းလမ်း (အလယ်ဘလောက်)၊ ကျောက်တံတားမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့၊ ဖုန်း-၀၁-၈-၃၈၉၃၁၁၊ ဖုန်း-၀၁-၈-၃၈၉၃၂၂၊ သို့မဟုတ် အခွန်ဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုရုံး (နေပြည်တော်)၊ ရုံးအမှတ်(၄၆)၊ ဖုန်း-၀၆၇-၃၄၃၀၅၂၂၊ ၀၆၇-၃၄၃၀၅၄၄ အခွန်ဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုရုံး(မန္တလေး)၊ ၆၅လမ်း၊ ၂၂ x ၂၃ လမ်းကြား၊ အောင်မြေသာစံမြို့နယ်၊ ဖုန်း-၀၂-၄၀၃၀၁၉၂၊ ၀၂-၄၀၃၀၆၃၈၊ ၀၂-၄၀၃၀၆၃၉ သို့မဟုတ် သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ်အခွန်ဦးစီးဌာနမှူးရုံးများသို့ ရုံးချိန်အတွင်း စုံစမ်းမေးမြန်းနိုင်ပါသည်။ ပြည်တွင်းအခွန်များဦးစီးဌာန၏ Website ဖြစ်သော www.ird.gov.mm သို့ဝင်ရောက်ကြည့်ရှုလေ့လာနိုင်ပြီး လိုအပ်သည့် ဥပဒေ၊ နည်းဥပဒေ၊ အမိန့်ကြော်ငြာစာ၊ လက်ကမ်းစာစောင်နှင့် ပုံစံများကိုလည်း download ရယူနိုင်ပါသည်။

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်
စီမံကိန်းနှင့်ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာန
ပြည်တွင်းအခွန်များဦးစီးဌာန

အခွန်ပြန်အမ်းငွေနှင့်စပ်လျဉ်း၍ သိကောင်းစရာများ

၂၀၀၈ခုနှစ်၊ ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံ ဥပဒေပုဒ်မ ၃၈၉ အရ နိုင်ငံသားတိုင်းသည် ဥပဒေအရ ပေးဆောင်ရမည့် အခွန်အကောက်များကို ပေးဆောင်ရန် တာဝန်ရှိသည်။

ပြည်တွင်းအခွန်များဦးစီးဌာန
ရုံးအမှတ် (၄၆)၊ နေပြည်တော်
https://www.ird.gov.mm

"Tax by the Law, Service by our Heart"